

6. februar 2017

Notat om tjenestemand- og folketingspension

Lovforslag nr. L 100 og L 106 indeholder bestemmelser om, at pensionsalderen for henholdsvis ministre og folketingsmedlemmer hæves fra efterlønsalderen til folkepensionsalderen, men med mulighed for førtidspensionering mod en livsvarig reduktion i pensionen. Dette er en del af den stemmeaftale om ændring af politikeres vederlæggelse, som de nuværende regeringspartier, S og RV indgik den 3. oktober 2016, og som de to lovforslag udmønter med hensyn til henholdsvis ministres og folketingsmedlemmers forhold.

I stemmeaftalen er det herom aftalte beskrevet således:

”Fuldtidspolitikernes pensionsalder hæves fra efterlønsalderen til folkepensionsalderen for fremadrettet optjent pension, således at fuld pension først kan udbetales ved folkepensionsalderen med mulighed for førtidspensionering mod en livslang reduktion i pensionen. For pension optjent før aftalen får virkning, gælder de hidtidige regler for udbetaling af pension.”

Siden tjenestemandreformen i 1969 har man tilstræbt, at valglovens pensionsbestemmelser for forhenværende folketingsmedlemmer i videst muligt omfang ligger tæt op ad de regler, som gælder for tjenestemænd. Retten til pension indgår som et integreret led i ansættelsesvilkårene for tjenestemænd.

Tjenestemænd har tre muligheder for blive pensioneret:

- Ved opnåelse af folkepensionsalder.
- Før folkepensionsalderen, dog tidligst fra vedkommendes pensionsudbetalingsalder (jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a). Pensionsudbetalingsalderen er 5 år før folkepensionsalderen. Hvis en tjenestemand søger sin afsked på grund af alder før folkepensionsalderen, nedsættes pensionen med et førtidspensionsfradrag. Førtidspensionsfradraget udgør en procentandel på mellem 1 og 17 pct. afhængig af, hvor tæt på pensionsudbetalingstidspunktet tjenestemanden vælger at få førtidspensionen udbetalt.
- Afsked på grund af sygdom efter forelæggelse af helbredssag for Helbredsnevnet. Helbredsnevnet foretager en lægefaglig vurdering af den pågældende tjenestemandes tjenstydgtighed. Dette kaldes også ”svagelighedspension”.

Med de to lovforslag indføres en mulighed for ministre og folketingsmedlemmer, som svarer til mulighed nr. 2 ovenfor – det vil sige en mulighed for at få pension udbetalt før det ”normale” pensioneringstidspunkt, men til gengæld få en mindre pension, idet der foretages et såkaldt

førtidspensionsfradrag. Denne mulighed er uafhængig af den pågældendes helbredstilstand m.v. og således principielt forskellig fra "svagelighedspension".

Der vil således fremadrettet og parallelt med tjenestemandssystemet ligeledes være tre muligheder for pensionering for forhenværende folketingsmedlemmer:

- Ved opnåelse af folkepensionsalder.
- Før folkepensionsalderen, dog tidligst fra vedkommendes pensionsudbetalingsalder (jf. pensionsbeskatningslovens § 1 a). Pensionsudbetalingsalderen er 5 år før folkepensionsalderen. Hvis et forhenværende folketingsmedlem vælger at få folketingspensionen udbetalt før folkepensionsalderen, nedsættes pensionen med et førtidspensionsfradrag. Førtidspensionsfradraget udgør en procentandel på mellem 1 og 17 pct. afhængig af, hvor tæt på pensionsudbetalingstidspunktet det forhenværende medlem vælger at få førtidspensionen udbetalt.
- I ganske særlige tilfælde, hvor det forhenværende folketingsmedlems helbredsmæssige, økonomiske eller sociale forhold i øvrigt taler for det, kan der ved beslutning af Folketingets Præsidium bevilges det forhenværende medlem, der ikke har nået folkepensionsalderen, en pension, hvis størrelse fastsættes i det enkelte tilfælde.

Det bemærkes, at der ved udarbejdelsen af lovforslag nr. L 106 om folketingsmedlemmers forhold er anvendt en lidt anderledes lovteknisk løsning end den, Finansministeriet (Moderniseringsstyrelsen) har benyttet i lovforslag nr. L 100 om ministres forhold. I L 100 er anvendt den løsning, at der i den foreslåede lovbestemmelse henvises til reglerne for tjenestemænd i staten (se lovforslagets § 1, nr. 12, og bemærkningerne hertil). De pågældende regler findes aktuelt i Finansministeriets cirkulære nr. 9159 af 26. marts 2015 om førtidspensionsfradrag, som bygger på en aftale mellem Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg. Ved udarbejdelsen af L 106 er det af principielle grunde fundet mest hensigtsmæssigt at foreslå reglerne optaget direkte i folketingsvalgloven. Regler svarende til de nævnte cirkulærebestemmelser er derfor foreslået indsat i folketingsvalglovens § 110, stk. 3 og 4. Der henvises til § 1, nr. 19, i L 106 og bemærkningerne hertil.